

Una afirmació decadent

Lluís Bonada

Diccionari de la traducció catalana

MONTserrat BACARDÍ
I PILAR GODAYOL (DIR.)
Eumo Editorial. Vic, 2011.
700 pàgines / 40 euros

El prestigiós traductor Joaquim Mallafrè signa el pròleg del *Diccionari de la traducció catalana* en qualitat de membre del IEC, i hi afirma que “durant l’anomenada i discutida Decadència [...] no es podia parlar de traductors al català, pràcticament inexistent”. Davant d’aquesta bestiesa cal preguntar-nos si les dues directores han donat el vistiplau al pròleg sense llegir-lo o bé han optat per mantenir-la, amb la intenció de mostrar que l’exhibició del segell del IEC no és garantia de res. Perquè

el diccionari, com tots els estudis que durant els darrers anys s’han ocupat de la discutida i anomenada *Decadència* –per sort, cada vegada menys discutida i menys anomenada així–, demostra que la traducció és una protagonista destacada de l’edat moderna. Així, hi trobem articles extensos dedicats a

Jean Racine

traductors de l’època tan coneguts com Antoni Febrer, Pere Ramis, Pasqual Calbo i Vicenç Albertí –un Vicenç Albertí amb una obra traductora considerada de les més impressionants de la història del teatre català. Però també hi tenen entrada molts més traductors, encara que no siguin tan prolífics. Per exemple, Miquel Ribes de Vilar, Antoni Joan Astor, Pere Barell, Miquel Peres, Pere Gil, Pere Bonaura, Jeroni Conques, Honorat Comalada, Rafael Crusat, Joan Ramis, Agustí Eura, Pere Marcé i Sentaló, Francesc de Queralt, Bonaventura Ques, Pere Puiggarí, Narcís Solà, Sever d’Olot i Joan Soler i Sans. I la llista d’autors traduïts seria prou extensa: d’Ovidi a Racine, de Tomàs de Kempis a Voltaire, de Goldoni a Molière, a més de les obres anònimes. També cal tenir en compte que molts contes i novel·les de consum popular, com les *Faules d’Isop*, són traduccions del castellà. I que la comèdia anònima *Els pledejadors* és la traducció de *Les plaideurs* de Racine. O que *El llibre dels secrets d’agricultura*, de Miquel Agustí, compila –proclama el títol– “diversos autors, antics i moderns, de llengües llatina, italiana i francesa, en nostra vulgar llengua catalana”.

Els fils argumentals que perfilen les relacions humanes

Pulsacions

JULIAN BARNES
Traducció d’Alexandre Gombau i Arnau.
Angle Editorial. Barcelona, 2011.
270 pàgines / 18,50 euros

Catorze narracions sobre la nostàlgia i la pèrdua, sobre la intimitat i l’amor, la naturalesa misteriosa dels quals examina amb el seu enginy característic i la seva mirada penetrant. D’una capital imperial al segle XVIII a les aventures de Garibaldi al segle XIX, de les vinyes d’Itàlia a la costa anglesa actual, amb personatges històrics o contemporanis, Barnes identifica i ens revela “les etapes, les transicions, els fils argumentals” que ens defineixen.

Antologia de la literatura catalana medieval

La ploma de jonc

GABRIEL DE LA S. T. SAMPOL
Ensiola Editorial. Muro, 2011.
266 pàgines / 15 euros

La literatura medieval és apassionant i riquíssima, perquè, per a comunicar i per a convèncer, els autors de l’edat mitjana fan servir tots els gèneres literaris i tots els tons. Tot un món, en definitiva, que aquesta antologia ens ofereix, en una versió modernitzada per Gabriel de la S. T. Sampol que posa aquests textos a l’abast de l’estudiant i del lector mitjà que s’hi vulgui acostar. Una literatura que el subtítol de l’antologia qualifica de sapiencial i historiogràfica.

Una història teatral d’històries, aparentment fràgils

Delicades

ALFREDO SANZOL
Traducció de Sergi Belbel.
Edicions 62. Barcelona, 2011.
90 pàgines / 16 euros

Fragments que en aparença no tenen relació configuren un univers concret, en el qual un roser que era mort sobtadament ressuscita; un pare es vol fer amic de la seva filla al Facebook; unes germanes acomiaden el seu germà que se’n va a la guerra; una pintora intenta amb tota la seva ànima vendre un quadre; una dona necessita l’ajuda heroica dels seus veïns per a matar un ratolí; un percussionista d’una banda militar ofereix un concert, i més coses..